

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 29/2018
privind delimitarea proprietății publice
(nr. 528 din 22.12.2020)

Examinând proiectul de lege menționat prin prisma prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului aprobat prin Legea nr. 797/1996 și ale Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, Direcția generală juridică expune următoarele.

I. Obiecții de ordin general

1. Proiectul de lege a fost înaintat de către dl Alexandru Slusari, deputat în Parlament, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu art. 66 din Constituție.

3. După conținutul său normativ, inițiativa legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 72 din Constituție.

4. Potrivit notei informative la inițiativa legislativă, proiectul de act normativ a fost elaborat în scopul ajustării legislației în vigoare în vederea gestionării, protecției și folosirii eficiente a tuturor obiectivelor acvatice de pe teritoriul Republicii Moldova.

5. În conformitate cu art. 32 alineatele (1) și (3) din Legea nr. 100/2017, proiectul actului normativ, însoțit de nota informativă, urmează a fi transmis spre avizare autorităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect, instituțiilor interesate, precum și reprezentanților societății civile, care întocmesc și prezintă autorului proiectului avizele la proiect. De asemenea, proiectul actului normativ urmează a fi supus consultării publice în modul stabilit de Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

II. Privitor la concordanța proiectului de lege prevederilor legislative, menționăm următoarele.

Conform proiectului de lege supus avizării, inițiativa legislativă propune instituirea de modificări în Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice (în continuare, Legea nr. 29/2018) în sensul excluderii corpurilor de apă de suprafață și terenurile aferente acestora, terenurile fondului apelor situate în hotărele unităților administrativ-teritoriale din categoria construcțiilor hidrotehnice proprietate publică a statului. De asemenea, proiectul de lege împuternicește Agenția Proprietății Publice, în procesul delimitării, să transmită către administrația publică locală de nivelul întâi a corpurilor de apă de suprafață și terenurile aferente acestora, precum și alte bunuri specificate la art. 11 alin. (5) propus spre reglementare.

Propunerea legislativă analizată sub aspectul încadrării noilor reglementări în cadrul legal existent din domeniul delimitării proprietății publice menționăm că, regimul juridic al bunurilor domeniului public al statului și al unităților administrativ-teritoriale este reglementat la articolele 9 și 11 din Legea nr.29/2018.

Potrivit art.9 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 29/2018, de domeniul public al statului țin *corpurile de apă de suprafață, situate pe teritoriul a 2 sau mai multe raioane ori pe teritoriul unui singur raion și destinate protecției sistemului energetic, necesităților domeniului transporturilor și altor servicii de stat, terenurile corpurilor de apă de frontieră, terenurile fondului apelor proprietate publică a statului, inclusiv terenurile fâșiilor riverane de protecție a apelor și zonelor sanitare, digurile de apărare împotriva inundațiilor, sistemele de irigare și desecare și alte construcții hidrotehnice proprietate publică a statului.*

Art. 11 alin. (2) lit. b) din aceeași reglementare dispune, că de domeniul public al unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi țin *corpurile de apă de suprafață și terenurile aferente acestora*, terenurile fondului apelor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, inclusiv terenurile fâșiilor riverane de protecție a apelor, digurile de apărare împotriva inundațiilor, sistemele de irigare și desecare, terenurile aferente, alte construcții hidrotehnice proprietate a unității administrativ-teritoriale, cu excepția bunurilor prevăzute la art.9 alin.(2) lit. b).

În acest context, putem observa, că Legea nr. 29/2018 conține o delimitare expresă a bunurilor domeniului public al statului, precum și al unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi, specificând, că toate bunurile enumerate expres la art. 9 alin. (2) lit. b) fac parte din bunurile domeniului public al statului, iar cele concretizate la art. 11 alin. (2) lit. b), cu excepția celor prevăzute la art. 9 alin. (2) lit. b) aparțin unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi.

Prin formularea „*cu excepția celor prevăzute la art. 9 alin. (2) lit. b)*” cuprinsă la art. 11 alin. (2) lit. b) se subînțelege, că toate corpurile de apă de suprafață situate pe teritoriul autorității administrativ-teritoriale de nivelul întâi sunt incluse la categoria bunurilor domeniul public al unității administrativ-teritoriale și sunt gestionate de aceasta.

În acest sens, constatăm că legea deja presupune o delimitare a corpurilor de apă de suprafață care sunt situate pe teritoriul unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi și aparțin acesteia cu drept de proprietate (art. 11 alin. (2) din Legea nr. 29/2018), de cele ce aparțin statului (art. 9 alin. (2) din Legea nr. 29/2018).

De aceea, considerăm că propunerea de modificare urmează a fi examinată prin prisma excluderii posibilelor dublări de reglementare a subiectului propus.

2. Cu referire la întreținerea obiectivelor acvatice, Legea apelor nr. 272/2011 conține reglementări distincte referitoare la întreținerea corpurilor de apă de suprafață ce aparțin statului, precum și unităților administrativ-teritoriale.

Astfel, potrivit art. 50 alin. (1) din Legea apelor nr. 272/2011, Autoritatea administrativă de gestionare a apelor asigură întreținerea corpurilor de apă de suprafață, a zonelor și a fișiiilor de protecție ca un serviciu public obligatoriu.

Totodată, alin. (3) art. 50 din Legea apelor nr. 272/2011 dispune, că Autoritatea administrativă de gestionare a apelor este responsabilă de întreținerea corpurilor de apă de suprafață, a zonelor și a fișiiilor de protecție, precum și a construcțiilor hidrotehnice stabilite de Guvern.

Întru implementarea prevederilor art. 50 alin. (3) din Legea apelor nr. 272/2011 Guvernul, prin Hotărârea nr. 728/2014, a aprobat Lista corpurilor de apă de suprafață, a zonelor și a fișiiilor de protecție, precum și a Listei construcțiilor hidrotehnice gestionate de autoritatea administrativă de gestionare a apelor.

Respectiv, Agenția „Apele Moldovei”, în calitatea sa de autoritate administrativă de gestionare a apelor și a terenurilor fondului apelor din subordinea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (a se vedea pct. 2 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Agenției „Apele Moldovei”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 882/2014), în condițiile legii, are misiunea de a fi responsabilă de întreținerea corpurilor de apă de suprafață incluse în această Listă, bunuri care sunt atribuite, potrivit art. 9 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 29/2018 la categoria de bunuri ale domeniului public al statului.

Cât privește întreținerea acestor obiective acvatice de către autoritățile administrativ-teritoriale, potrivit art. 50 alin. (4) din Legea apelor nr. 272/2011, autoritățile administrației publice locale, alți posesori privați sînt responsabili de întreținerea corpurilor de apă de suprafață, a zonelor și a fișiiilor de protecție, precum și a construcțiilor hidrotehnice aflate în gestiunea lor.

Totodată, relevăm, că în nota informativă la proiectul de lege, se menționează, că o parte din obiectivele acvatice situate pe teritoriul unităților administrativ-teritoriale sunt grevate cu dreptul de folosință către întreprinderile piscicole, care gestionează aceste obiective ineficient, necalitativ și neglijent. Drept urmare, obiectivele acvatice se înnămolesc și se împânzesc cu stuf și papură, fapt care duce la degradarea și imposibilitatea folosirii acestora conform destinației.

Asupra acestui fapt, este de notat, că potrivit art. 50 alin. (2) din Legea apelor nr. 272/2011, întreținerea corpurilor de apă de suprafață, a zonelor și a fișiiilor de protecție, care se bazează pe respectarea obiectivelor de mediu pentru ape menționate la art. 38, include consolidarea malurilor de rîuri, a albiilor corpurilor de apă; asigurarea capacității de evacuare a albiilor de rîuri și înlăturarea aluviunilor excedentare; înlăturarea vegetației excesive din albia minoră; întreținerea apelor navigabile în stare navigabilă; înlăturarea obiectelor și a deșeurilor de la suprafața apei, de pe terenurile fondului de ape; inventarierea

anuală și evaluarea stării construcțiilor hidrotehnice ale iazurilor și lacurilor antropice din țară.

Prin urmare, autoritatea administrativă de gestionare a apelor, precum autoritățile administrativ-teritoriale au responsabilitatea directă de a întreține corpurile de apă de suprafață aflate în gestiunea acestora.

Este de notat, că în temeiul prevederilor stipulate la art. 50 alineatele (1) și (3) din Legea apelor nr. 272/2011 și pct. 2 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Agenției „Apele Moldovei”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 882/2014, potrivit căror reglementări, Agenția este autoritatea administrativă de gestionare a apelor și a terenurilor fondului apelor și este responsabilă de întreținerea corpurilor de apă de suprafață, a zonelor și a fâșiilor de protecție, precum și a construcțiilor hidrotehnice stabilite de Guvern.

În acest context, apreciem necesar examinarea proiectului de lege în cadrul Agenției „Apele Moldovei”, care va efectua o amplă analiză asupra gestionării corpurilor de apă de suprafață proprietate publică a statului.

3. Întrucât propunerea legislativă vizează Agenția Proprietății Publice, reiterăm necesitatea expunerii poziției sale asupra inițiativei legislative, pe motiv că potrivit pct. 7 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Proprietății Publice, aprobat prin Anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.902/2017, una din funcțiile de bază ale Agenției constă în delimitarea, consolidarea și evidența proprietății publice.

4. Din considerentul, că proiectul de lege vizează și autoritățile administrației publice locale, devin aplicabile dispozițiile art. 109 alin. (1) din Constituție, conform căroră, administrația publică în unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, ale descentralizării serviciilor publice, ale eligibilității autorităților administrației publice locale și ale consultării cetățenilor în problemele locale de interes deosebit.

Principiile de bază ale administrației publice locale sunt consacrate și în Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală. Potrivit art. 3 alin. (1) din această lege, administrarea publică în unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, descentralizării serviciilor publice, eligibilității autorităților publice locale și consultării cetățenilor în probleme locale de interes deosebit.

Relevante sunt, în acest sens, și constatările Curții Constituționale expuse în Hotărârea nr. 12/2002 pentru controlul constituționalității Legii nr.764-XV din 27 decembrie 2001 "Privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova".

În pct. 3 din această Hotărâre, Curtea relevă că "organizarea teritoriului sub aspect administrativ, în sensul dispozițiilor art.109 din Constituție și art.2 din Legea nr.764-XV, urmărește scopul de a asigura respectarea drepturilor și libertăților cetățenilor, în special a principiului autonomiei locale.

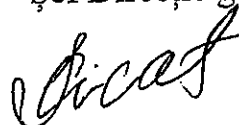
Consacrat expres numai prin dispozițiile art.109 alin.(1) din Constituție, principiul consultării cetățenilor în problemele locale de interes deosebit este integrat și subordonat principiului constituțional al autonomiei locale. Or, principiul autonomiei locale înglobează principiul consultării cetățenilor în

probleme de interes local, știut fiind că organizarea unui referendum sau a altor forme de consultare populară intră în conținutul principiului autonomiei locale”.

În temeiul art. 109 din Constituție, precum și a constatărilor Curții Constituționale cuprinse în Hotărârea nr.12/2002, recomandăm consultarea autorităților administrației publice locale pe problemele ce țin de activitatea acestora în sensul modificărilor ce se propun a fi efectuate prin proiectul de lege supus avizării.

În concluzie, în baza obiecțiilor și sugestiilor cuprinse în prezentul aviz, sugerăm reevaluarea promovării inițiativei legislative.

Ion CREANGĂ
Șef Direcție generală

Ex. I. Băieșu
Tel:551